

ePooki

1/2010 - Koulutuksella elinvoimaa paikallislehdille

Kirjoittajat: Sillanpää Pertti, peritti.sillanpaa@oamk.fi | Näytä laajemmat kirjoittajatiedot

Julkaistu: 8.3.2010 | Tiivistelmä

[Artikkeliin viittäminen](#) | [Metatiedot](#) | [Julkaisu pdf-muodossa](#) | [Kommentit \(2 kpl\)](#)

Lama vauhditti mediakentän rakenteellisia muutoksia. Kolhuilta eivät ole säästyneet pienet ja ketterät paikallislehdetkään. Niiden tulevaisuuden haasteet poikkeavat kuitenkin maakuntalehdistä. Paikallislehtien ensisijaisena tehtävänä ei vielä ole tuottaa omistajille maksimaalista voittoa. Ne ovat edelleen paikallisidentiteetin rakentajia ja ylläpitäjiä, yhteisöllisen tiedon välittäjiä ja olennainen osa ihmisten arkea. Oamkin viestinnän osaston paikallislehtien tekijöiden kouluttamiseen keskittyvä Lokkaali-hanke pyrkii uudella tavalla turvaamaan lehtien tulevaisuutta.

Kuva 1. Paikallislehdellä on tärkeä tehtävä paikallisidentiteetin rakentajana ja yhteisöllisen tiedon välittäjänä. (Kuva: Pertti Sillanpää)

Lokkaali on kaksivuotinen ESR-rahoitteinen hanke, joka käynnistyi vuoden 2009 alussa. Hankkeessa pyritään kehittämään paikallislehtiä kokonaisvaltaisesti. Lehti ei ole pelkästään toimittajien työn tulos vaan kaikki henkilöstöryhmät on otettu mukaan. Journalismin lisäksi huomiota kiinnitetään visuaaliseen ilmeeseen, talousosaamiseen, ilmoitusmyyntiin, johtamiseen ja tuotteistamiseen. Kaikki yhdessä tekevät menestyvän tuotteen ja tuotetta kehitettäessä tarvitaan kaikkien panosta.

Paikallislehti puhuu alueensa puolesta

Yhden tai muutaman kunnan alueella ilmestyvä paikallislehti määrittelee yleensä tehtäväkseen toimia alueensa asukkaiden puolestapuhujana ja tiedontarpeiden tyydyttäjänä.^[1] Levikkialueen identiteetin vahvistaminen on aina ollut keskeinen alueellisten lehtien tehtävä.^[2] Tosin lehti voi itse määritellä asukkaiden parhaan ja tässä roolissa asettua esimerkiksi oppositioon kunnalliseen päätöksentekoon nähden.^[3]

ARTIKKELIT

8.3.2010
1/2010 - Koulutuksella elinvoimaa paikallislehdille

RAPORTIT

JULKAISUPERIAATTEET

OHJEITA KIRJOITTAJILLE

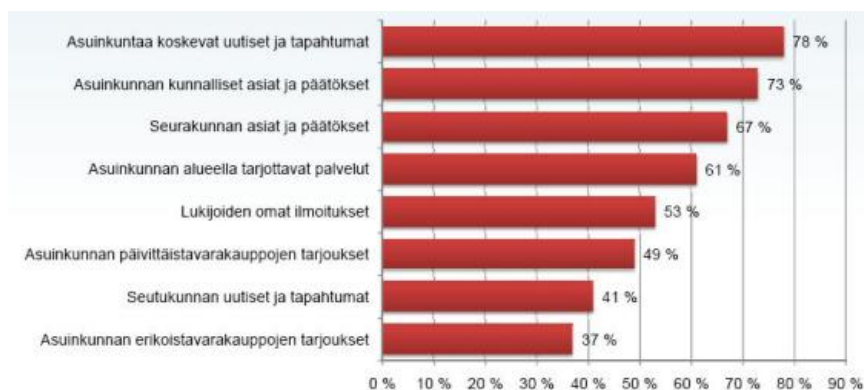
JULKAISUNEUVOSTO

ARTIKKELIHAKU

hakusana

Ilmoittaudu
ePookin
julkaisujen
arvioitsijapankkiin

Henkilökunnan
JULKAISU-
REKISTERI

Kuva 2. Paikallislehti parhaana tietolähteenä [13].

Paikallislehti on paljon muutakin kuin tiedonvälittäjä.[4] Hankkeen avausseminaarissa syyskuussa 2009 Kalajoen Seudun päätoimittaja **Sauli Pahkasalo** kertoi, kuinka kokonaisvaltaista työ voi olla. Paikkakunnalla on koko ajan oltava näkyvästi läsnä. Väliillä lehti on ohjelmatoimisto, tapahtumajärjestäjä tai matkanjärjestäjä. Tämä onnistuu, jos lehti on eri ammattiryhmien yhteinen hanke ja henkilöstö työhönsä sitoutunutta.[5]

Paikallislehtien tulevaisuuden haasteita ovat muuttoliike, elinkeinoelämän negatiivinen kehitys sekä väestömuutokset, kuten suurten ikäluokkien harveneminen ja pieni syntyyvyys. Haaste voi olla myös levikkialueelle suuntaava muuttoliike: uusilla tulijoilla ei välttämättä ole halua tilata paikallista lehteä. Muita haasteita ovat kilpailevat mediat. Myös nuoret käyttävät mediaa nykyään eri tavoin kuin ennen: lehtien lukeminen ei ole enää ensisijainen tapa hankkia tietoa.[6] Keskeisenä tulevaisuuden haasteena on nähty myös lehden ja lukijoiden välinen vuorovaikutus.[7] Myös kuntaliitokset ja kuntien uudet yhteistoiminta-alueet asettavat paikallislehdet uuteen tilanteeseen.

Ennakkotiedot Valtakunnallisesta paikallislehtitutkimuksesta 2009 kertovat, että paikallislehdet ovat säilyttäneet asemansa hyödyllisenä ja läheisenä paikkakuntansa puolesta puhujana ja hengen luojana.[8] On siis epätodennäköistä, että paikallislehtien suurin haaste olisi paikallisidentiteetin ja yhteisöllisyyden murtuminen, vaikka Internetin myötä nekin ovat jatkuvassa liikkeessä. Internet päinvastoin tarjoaa mahdollisuuden palvella yhä laajempaa alueen asioista kiinnostuneiden joukkoa.

Netin kautta tavoitetaan eri kohderyhmät

Netti on ainoa kustannustehokas tapa tavoittaa eri kohderyhmät. Paikallislehteä voivat lukea paikkakunnan asukkaiden lisäksi pois muuttaneet, mökkiläiset ja matkailijat. Paperilehdessä kaikkia on vaikea palvella, mutta nettiversioon voidaan profiloita aineistoja eri kohderyhmille.

Nettilehden kehittäminen on sekä tiedollinen, taidollinen että kustannuskysymys. Vielä ansainta ei toimi, mutta nettimainonta lisääntyy koko ajan. Paikallislehtien hartiat eivät välttämättä riitä nettiportaalin ylläpitoon. Yhteistyökumppaneiksi voikin ottaa paikallisen elinkeinoelämän, yritykset ja kunnan. Matkailijoiden ja mökkiläisten olisi helppo löytää haluamansa palvelut paikallislehden ylläpitämästä yrittäjä- ja tapahtumalistasta. Kunnallistalouden kurjistuessa eri toimijoiden on väistämättä löydettävä toisensa ja löytävä hynttyyt yhteen tavalla tai toisella.

Nykyisessä tilanteessa on pakko kehittää uutta. Siitä on rohkaisevia esimerkkejä myös paikallislehdissä. Hyvä esimerkki on Kalajoen Seutu, josta Oamkista medianomiksi (amk) valmistunut päätoimittaja Sauli Pahkasalo kehitti valtakunnan parhaan sekä printti- että nettilehtenä. Hänen työnsä on ollut jatkuvaa kehittämistä.

Lokkaalin koulutukseen ovat osallistuneet ahkerimmin henkilöt, joilla on aikaisempaa korkeakoulutusta.[9] Paikallislehdissä on silti vähän henkilöitä, joilla on viestintäalan korkeakoulutus. Kouluttautunut henkilö ymmärtää koulutuksen merkityksen. Se on kehittämisen kannalta olennaista, sillä koulutus antaa eväitä oppimaan oppimiseen. Paikallislehdissä työskentelee paljon henkilöitä, jotka ovat tulleet ammattiin kokemuksen kautta. Se on hyvä tie jokapäiväisen työn näkökulmasta. Työ tekijänsä opettaa. Mutta kehittämisen näkökulmasta se ei riitä. Nyt ollaan tilanteessa, jossa aikaisemmin kokemuksen ja perinteen kautta opittu ei välttämättä riitä elossa pysymiseen.

Koulutuksella vauhtia kehittämiseen

Lokkaalin tarjoaman lyhytkoulutusten tarkoituksena on antaa sykäyksiä, innostaa kehittämään ja rakentaa verkostoa paikallislehtiväen välille. Tehdä kehittämisestä elämäntapa ja synnyttää halu uuteen tietoon. Koulutuksen ohella tarjotaan asiantuntijapalveluja ulkoasun kehittämiseen.

Koulutus on pyritty tuomaan mahdollisimman lähelle mahdollisimman edullisesti. Tämä on onnistunut, koska Euroopan sosiaalirahasto rahoittaa hanketta. Esimerkiksi journalistien täydennyskoulutustarjonta on perinteisesti ollut Tampereella ja Helsingissä. Parin päivän koulutus matkoineen ja majoituksineen tulee maksamaan noin tuhat euroa. Paikallislehdillä ei ole resursseja lähettää toimittajia tällaisiin koulutuksiin, laman vuoksi ei enää juuri edes maakuntalehdillä.[10] Jopa toimittajien

merkittävimmän täydennyskoulutustapahtuman, valtakunnallisen journalismin päivien, jatko on vaakalaudalla.^[11]

Lokkaali on saanut hyvää vastaanoton sekä kohderyhmässä että alan järjestöissä: Suomen journalistiliitto, Sanomalehtien liitto ja Viestinnän keskusliitto ovat olleet kiinnostuneita hankkeesta. Lokkaalin koulutusfilosofia edustaa juuri sitä, mitä alalla tarvitaan: kokonaisvaltaista kehittämistä. VKL on korostanut, että viestintäalan koulutuksessa tulisi huomioida kohdistaa nimenomaan lisä- ja täydennyskoulutukseen.^[12]

Lokkaali tuotteistetaan niin, että se on hankkeena siirrettävissä mihin tahansa maakuntaan tai talousalueelle.

Hankkeessa mukana olevia paikallislehtiä:

[Iijokiseutu](#)

[Kalajoen Seutu](#)

[Kalajoki](#)

[Maaselkä](#)

[Rantalakeus](#)

[Rantapohja](#)

[Siikajokilaakso](#)

[Tervareitti](#)

Joulukuussa [Lokkaalissa](#) perehdyttiin muun muassa luovaan valokuvaukseen ja visuaaliseen ajatteluun. Kuvassa vasemmalta Kirsi Junttila (Siikajokilaakso), Sari Junnonaho (Siikajokilaakso), Arja Yliutinen (Kolmiokirja Oy) ja Anja Ahokas (Siikajokilaakso). (Kuva: Ulla Alakangas)

Lähteet

1. Ks. esim. Ollikainen, M. & Rönkä, A. 2009. Merkintöjä Tervareitin viideltä vuosikymmeneltä. Teoksessa Tervareitti 50 vuotta Oulujokilaakson asialla. Muhos: Tervareitti Oy. s. 145-162.

Koillissanomilla alkaa juhluvuosi. 2010. Pääkirjoitus. Koillissanomat 4.1.2010.

2. Hujanen, J. 2000. Journalismin maakunnallisuus. Alueellisuuden rakentuminen maakuntalehtien teksteissä ja puheissa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies In Communications 11.

3. Sillanpää, P. 2006. Aatos, eetos ja paatos. Reino Rinteen pohjoinen puheenvuoro ympäristökeskusteluun. Inari: Kustannus-Puntsi.

Ks. myös Hujanen, J. 2000. Journalismin maakunnallisuus. Alueellisuuden rakentuminen maakuntalehtien teksteissä ja puheissa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies In Communications 11.
4. VPT 2007. Valtakunnallinen paikallislehtitutkimus. Yhteenveto. Hakupäivä 11.1.2010. www.paikallismediat.fi/vpt/pdf/vpt_070919.pdf
- Innanen, E. 1996. Paikallismedia on paikallismedia. Teoksessa M. Pöllänen (toim.), Julkisesti palveluksessaanne. Paikallisviestinnän tienviittoa. Tampere: Moniviestintä Oy.
5. Pahkasalo, S. 2009. Case Kalajoen Seutu [esitelmä]. Lokkaalin avausseminaari Paikallislehden sähköiset mahdollisuudet 18.9. Oulu, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, viestinnän osasto.
6. Mäkinen, P. 2005. Tilattu, odotettu ja luettu? Oulun läänin paikallislehtien tulevaisuudennäkymiä. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
7. Pahkasalo, S. 2007. Paikallislehtien ja lukijoiden vuorovaikutus. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
8. Paikallislehdillä vahva asema lukijoittensa tiedonlähteenä. 2010. Keskisuomalainen 3.2.2010 [online]. Hakupäivä 4.2.2010. www.ksml.fi/uutiset/kotimaa/paikallislehdill%C3%A4-v..
9. Alakangas, U. 2010. Lokkaali-hankkeen väliraportti. 12.1.2009.
10. Vehviläinen, P. 2009. Terä pois koulutukselta. Journalisti 9.4.2009 [online]. Hakupäivä 22.1.2010. www.journalistilehti.fi/tuotteet.html?id=195/972
11. Valkama, M. 2009. Tapahtuman tulevaisuus katkolla. Journalisti 9.4.2009 [online]. Hakupäivä 21.1.2010. www.journalistilehti.fi/tuotteet.html?id=195/977
12. Viestinnän Keskusliitto 2008. Laatu ylös, määrät alas? Koulutuslinjaukset 2008 - 2010. Hakupäivä 22.1.2010. www.vkl.fi/files/95/koulutuslinjaukset2008_web.pdf

Kuvalähteet

13. Kuvio 1. Paikallislehti parhaana tietolähteenä. Julkaisussa VPT 2007. Valtakunnallinen paikallislehtitutkimus. Yhteenveto. Hakupäivä 11.1.2010. www.paikallismediat.fi/vpt/pdf/vpt_070919.pdf

Kommentit

15.12.2010 klo 20:17

"Myös nuoret käyttävät mediaa nykyään erillä tavalla kuin ennen" huh huh mitä kieltä!

Kielipoliisi

16.12.2010 klo 08:25

Kiitos huomiosta 'Kielipoliisi'. Lause on nyt korjattu.

ePookin toimitussihteeri

[Lisää kommentti](#)